

FOTOĞRAFTA ÇİRKİN ÇIKAN

Cengizhan Orakçı

İŞIK İZLERİ

GİRİŞ

Her sayfada dört dünya
Dört ayrı zaman
Baktıkça akıyor an
İki kapak arasında

ALBÜM

Haydi, çevir kapağı
Aksın ömrün ırmağı
Yıllar yollar iller ile
Aktı akan yitti yiten

Bu donmuş âlem
Üflesek çözülür mü buzu
Kâğıt üstünde sepya
Rivayet mürekkep balığından
Süzülüp gelmiş buraya
Görünsün diye bakanlarca
Hangi ışığa çarptık hangi gölgeye
Bakan ne görüyor
Suda suretler
Aynada çarpılan yansı

Akıyor ırmak, akıyor yıllar
Akıyor dün/ya

İL K FOTOĞRAF

*Ne içindeyim zamanın
Ne de büsbütün dışında,
Yekpâre, geniş bir ânın
Parçalanmaz akışında*

A.H. Tanpınar

Siyah beyaz bir fotoğraf, masalın tam içinden
Arkada çiçekler kendi şarkısında dalgın
Dalda şen kuşlar, gökte güneş baygın
Bana bak gülümse diyen aileden biri
Çocuk nereden bilsin neden gülünecek
Bu yüzden belki de şaşkın ve ürkek bir poz
Öylece bakmış ah çocuk saf rüyası annenin

İlk fotoğrafın çekildi siyah beyaz bir âleme
Bu senin ilk hâlin kayıtlara geçti tasvirin
Sen büyüdükçe sararacak sen büyüdükçe sar

Şimdi orada durmuşsun ya unuttum sanma
Gördüğün her şey ve her yer kalacak öylece
Sanki su da seninle unutmuş akmayı, oysa
Oysa nice sel gelecek bulanacak hayat da
Büyüyeceksin daha ne çok şeyler göreceksin
Sel gelince balıkların boğulduğunu mesela

Çok fotoğrafların olacak albümler dolusu
Hepsi bir su hikâyesi çocuk hepsi inan
Bak bu senin ilk resmin gözesi ırmağın
Akıp gidecek kalbinin yatağından hızla

Zamanı gelince döneceksin balıklar gibi
Dönüşler hep ölümle buluşmaya ayarlı
Sular ziyade soğuk değişecek rengin de

Son fotoğraf sayabilirsin ilkini

ŞEHİRDE İLK POZ

Heykelin önünde bir kare, ilk poz
Baba da gençmiş, annenin saçları siyah
Şehirde üç esmer nokta, üç çocuk
Anneyle babanın önünde
-Eksik kardeş daha sonra-
Ürkeklik diz boyu

Fotoğrafçının eli havada nedense
Haydi, bakalım şaşkın şaşkın
Ne olacak kim bilir
Gülmeyi beceremediğimiz belli
Masum yüzümüzle bakmışız
Havadaki ele

Şehirle ilk göz göze geliş ânı işte
Güzel bir gün, belgeli hem de
Şehir çok büyük, kaybolur insan
Öyle düşünmüş olmalı çocuklar
Elleri annenin elinde

Şimdi albümün ilk sayfasında
Duruyor ilk göz ağrısı

İLKOKUL TOPLU RESİMLER

Bak bakalım hangisiyim ben
Beni bulabilecek misin diyor
-Kim nerede kaybolmuş ki-
Geçmişteyiz her birimiz topluca
Şimdiki hâlden çok geride
Geçmişteyiz tanınmaz çehremizle

Bak bakalım bulabilecek misin beni
Bunca kalabalık mektepli arasında
Bak bakalım kim kimmiş
Nereden bilecek başkaları
Belki sen bile unuttun fotoğraftakileri

Belki bir aşk vardı
Fotoğrafın bir yerlerinde
Söylenmemiş kalmış bir kenarda
-Çocukça canım hani bilirsiniz-
Bakan hatırlıyor mu dersiniz

Bak bakalım hangisiyim ben
Çok değişmişim değil mi
İster miydin kim ister ki
Çocuk kalsaydık saf rüya
Ya gözlerim ya bakışlarım
Değişmeyen bir şey olmalı
Hepimizde

FOTOĞRAFTAKİ EVİMİZ

Evin önüne toplanın haydi
Meşe de görünsün o da aileden
Arada konu komşu akrabalar
Pencereler de gülsün sizinle
Kalp ile gülün ki kuşlar da
Duvar başlarından görünsün

Kapılar henüz sesini bulamamış
Boyası çok canlı, sanırsın kök boya
Hepimiz gibi
Kuş, ağaç, konu komşu
Anne ve baba ve kardeş
Meşenin dalları palamut dolu

Evini insan kalbine mi çerçeveseler
Hangi albüme yerleştirir
Her mevsimi ayrı bayram
Baharda şeftali ve kirazın çiçek açması
Girişte hanımelinin baygın kokusu
Bunlar hep fotoğrafa dâhil
Birinde dalıp gider insan mutlaka
Geçmişin eli uzanır saçların arasına
Bir lodosun uğultusu zaman sanki
Tarumar saçlar ve hatıralar

Evin hâlleri kaç türlü çekilirse
O kadar dil bilgisi defteri
Gramer oyunları cümlemiz
Akşam oldu, bitti oyunlar toplanın
Aile albümü saklı tarih
Bekler sayfalarda

Evin bir fotoğrafı kalmalı sonra insanda
Çıkıp gittiğinde üstüne çatı yapacağı poz
Uzarlarda, yersizlik günlerinde, hemen göz önünde
Yeniden kurabileceği zihninde
Evin bir fotoğrafı saklanmalı cepte

Evsizlik günleri için

AYNI KARE İÇİNDE

Kocaman bir park düşün bin bir renkten
Masaları nazdan niyazdan
Çaylar, gazozlar çılgın bahardan
Seyrana çıkmış kayıklar gölde
Hemen yukarıda yükselen bir dağ
Eteklerindeyiz biz de
Bir avuç çocuk
Kuşlarla kardeşlikten gelen

Dağ dedimse yücelerden yüce
Bir daha bak, unutma diye
Arkamızda sağlam kale
Bizi hep takip edecek
Başka bir dağ arama sakın

- Ama niye böyle dedin şimdi
Biz gidecek miyiz sonra
Sonra neler olacak daha-
Bilinir mi çelik ip
Çek çek kopmaz

Bir kere aynı fotoğrafa girdik
Mühürlendik dağ ile
Şehir ve gök arasında
Aynı karedeyiz
Tamam mı

Güvercinleri de hatırla
Boyunlarında asılı koca dünyayı

Bu kadar hepsi

VESİKALIK

Küçük bir şey canım, hani küçük resim
Kravat şart, ciddi durmalı
Hangi vesikaya yapışacaksa
Kalacak orada hep
Altı da olur on iki de
Hayatı yedeğe aldık

Cepheden dedikleri ne ola
Savaş zamanı falan değil ama
Karşı karşıya gelmekli durum
Hafif sağa dön, döndüm mü?
Ne kadar iğreti çıkacağım şimdi
Biliyorum, fotojenik de değilim
Şaşkın olmak yakışıyor mu bari